

บทความวิจัย

การพัฒนาบายศรีจากผ้าสปันบอนด์

THE DEVELOPMENT OF BAI SRI FROM SPUNDBOND FABRIC

ศักรินทร์ หงส์รัตนวรกิจ (SAKARIN HONGRATTANAVORAKIT)*

ดิเรก กรีเทพ (DIREK KREETEP)**

วันที่รับบทความ 23 ตุลาคม 2564

วันที่แก้ไขบทความ 25 พฤษภาคม 2565

วันที่ตอบรับบทความ 1 ธันวาคม 2565

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาบายศรีจากผ้าสปันบอนด์ และเพื่อสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มประชากรที่มีต่อการพัฒนาบายศรีจากผ้าสปันบอนด์ โดยออกแบบร่างความคิดโครงบายศรีจากผ้าสปันบอนด์ จำนวน 3 รูปแบบ และทดลองประดิษฐ์ตัวบายศรี ตัวแทรก และทักดู ชนิดละ 3 รูปแบบเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเลือกรูปแบบที่เหมาะสม จากนั้นนำรูปแบบที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นชอบมากที่สุดมาพัฒนาบายศรีจากผ้าสปันบอนด์ จากนั้นสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มประชากรทั่วไปจำนวน 50 คน โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง ผลการวิเคราะห์พบว่า

1. ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เลือกภาพร่างความคิดที่ 1 โดยให้เหตุผลว่ามีสัดส่วนที่เหมาะสมในการนำมาประดิษฐ์เป็นบายศรี ส่วนตัวบายศรี เลือกรูปแบบที่ 2 โดยให้เหตุผลว่ามีรายละเอียดที่สร้างสรรค์ ตอบโจทย์งานแนวคิดของผู้ศึกษาได้ดี ตัวแทรก เลือกรูปแบบที่ 3 โดยให้เหตุผลว่ามีความสวยงาม มีความคิดสร้างสรรค์ และทักดูเลือกรูปแบบที่ 3 โดยให้เหตุผลว่ามีรูปแบบอ่อนช้อยสวยงาม และดูมีมิติ

2. ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการพัฒนาบายศรีจากผ้าสปันบอนด์ พบว่า ด้านผลิตภัณฑ์ พึงพอใจในความประณีตอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.42 ด้านคุณค่าและการนำไปใช้

* อาจารย์, คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, E-mail.sakkarin.ho@rmutp.ac.th
Lecturer, Faculty of Home Economics Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

** นักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

student, Faculty of Home Economics Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

พึงพอใจในการนำไปใช้ในงานพิธีต่างๆ อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.36 ด้านวัสดุ พึงพอใจในความเหมาะสมของวัสดุ อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.88 และด้านสถานที่จัดจำหน่าย พึงพอใจในร้านจำหน่ายสินค้า OTOP ภาคอีสานอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 4.24

คำสำคัญ: การออกแบบ / การพัฒนา / บายศรี / ผ้าสบันบอนด์

Abstract

The objective of this research is to study the process of handicraft of Bai Sri from spundbond fabric and surveying the satisfaction of the target group for the development of Bai Sri from spunbond fabric. By designing the idea of a Bai Sri frame from spunbond fabric in 3 models and experimenting Bai Sri, Bai Sri insert and Thad Hu 3 of each types for the experts consider choosing the right model. Then we used the model that the majority of our experts have chosen to develop the baisri from the spunbond fabric. The product was later surveyed for the satisfaction of the target group consisting of 50 participants. The data was then analyzed by employing frequency, median and percentage. The result of the analysis was found that

1. Most of the specialists selected the sketch design 1 for the reason that it had the appropriate proportion for taking into making the Bai Sri. The format 2 was selected for the body of Bai Sri for the reason that it made the differently eye-catching feeling with creative details which suited well with the authors' concept. The format 3 was selected for the Mangda for the reason that it was beautiful and creative in making additional details with the Thai workpiece. Majority of the specialist selected the format 3 for the Tadhoo for the reason that it was delicately beautiful and looked more dimensional.

2. The satisfaction of the target group affecting the development of Bai Sri from spundbond fabric was found that in terms of the product, they were satisfied with the meticulousness at the highest level with the median of 4.42. In terms of the value and the use in various ceremonies, they were satisfied at the highest level with the median of 4.36. In terms of the materials, they were satisfied with the appropriateness at the highest level with the median of 4.88. Eventually, in terms of the distribution outlets, they were satisfied with the OTOP shops in the northeastern region at the high level with the median of 4.24.

Keywords: Design / The Development / Bai sri / Spunbond Fabric

บทนำ

บายศรี ทำด้วยใบตองรูปคล้ายกระทงเป็นชั้น ๆ มีขนาดใหญ่เล็กสลับขึ้นไปตามลำดับเป็น 3 ชั้น 5 ชั้น 7 ชั้นหรือ 9 ชั้น มีเสาปักตรงกลางเป็นแกน มีเครื่องสังเวียงวางอยู่ในบายศรี และมีไข่วัณญ์เสียบอยู่บนยอด บายศรีมีหลายอย่าง เช่น บายศรีตอง บายศรีปากชาม บายศรีใหญ่ (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554, 2556) บายศรีเป็นของสูงเป็นสิ่งมีค่าสำหรับชาวไทยตั้งแต่โบราณมา จนถึงปัจจุบัน (มณีรัตน์ จันทนะพลิน, 2540) ในพิธีการเรียกขวัญ เพราะมนุษย์มีความเชื่อในเรื่องขวัญว่ามนุษย์ต้องมีทุกคน จึงได้สร้างพิธีกรรมเพื่อเรียกหรือเชิญขวัญเอาใจขวัญให้อยู่กับเนื้อกับตัว หรือเรียกขวัญให้กลับมาหรือแม่ในพิธีให้ว่าครูก็กมีบายศรีเป็นส่วนประกอบในพิธีด้วย บายศรีประดิษฐ์ขึ้นจากใบตอง และดอกไม้สดมีอายุการใช้งานที่สั้นการเก็บรักษามีขั้นตอนที่ยุ่งยาก มีอายุการใช้งานเพียงชั่วครั้งคราวแล้วก็เสียไป (ภัทรารุท ทองแถม, 2548) ในปัจจุบันมีการนำวัสดุต่าง ๆ นอกจากใบตอง ดอกไม้สดมาประดิษฐ์บายศรีมากมาย ไม่ว่าจะเป็นผ้าตาตเงิน ผ้าตาตทอง ผ้าไหม ริปิ้น และวัสดุอื่น ๆ ที่เหลือใช้ เช่น ถูนม ซองบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป เป็นต้น

ผ้าสับบอนด์ ได้รับความนิยมนำมาทำเป็นถุงผ้า และยังได้รับความนิยมนำมาใช้ผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ เช่น ผ้าซับอยู่ด้านในงานกระเป๋ผ้า ผ้ารองปักบรรจุภัณฑ์ห่อดอกไม้ ถูหูดักฝุ่น ถูใส่รองเท้า ซับในผ้าอ้อมของเด็กและผู้ใหญ่ กระดาษผ้าเช็ดหน้า ผ้าเช็ดมือ หน้ากากอนามัย หมวกคลุมอนามัย จากการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ทำให้มีเศษผ้าสับบอนด์เหลือทิ้งจากการตัดเย็บจากโรงงานอุตสาหกรรม นอกจากนั้นยังมีการนำเศษผ้าสับบอนด์มาใช้ในงานศิลปประดิษฐ์ ได้แก่ ภัสสราทาแห่งทอง และธีรฤดี สีสิน (2560) ประดิษฐ์พานรูปเทียนแพจากผ้า สับบอนด์ด้วยเทคนิคโอริงามิ วัชร อุปรัง และอัษฎารุท โกพิมาย (2557) ประดิษฐ์พานพุ่มจากผ้าสับบอนด์ และจิตติมา กาญจนปาน (2556) ประดิษฐ์พานดอกไม้รูปเทียนแพจากผ้าสับบอนด์ เป็นต้น

จากการศึกษาค้นคว้าผู้วิจัยจึงเกิดแนวคิดที่จะนำผ้าสับบอนด์เหลือจากการตัดเย็บจากโรงงานอุตสาหกรรมมาประดิษฐ์เป็นบายศรี เพื่อช่วยลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติโดยการนำผ้าสับบอนด์มาเคลือบเจลาตินให้ผ้าแข็งเพื่อง่ายต่อการพับขึ้นรูป แล้วนำมาประดิษฐ์ส่วนประกอบต่าง ๆ ของบายศรี เช่น กรวยใบตอง ตัวบายศรี ตัวแทรก ด้วยเทคนิคการพับใบตอง ส่วนตกแต่ง เช่น มาลัย เฟือง อุบะ ด้วยเทคนิคการประดิษฐ์ดอกไม้แบบไทย ซึ่งงานวิจัยยังเป็นการส่งเสริมเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม และเป็นแนวทางในการนำไปพัฒนาเพื่อประกอบอาชีพ

วัตถุประสงค์และขอบเขตของงานวิจัย

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาบายศรีจากผ้าสับบอนด์
2. เพื่อสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มประชากรที่มีต่อการพัฒนาบายศรีจากผ้าสับบอนด์

ขอบเขตของงานวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร ที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ บุคคลทั่วไปจำนวน 50 คน
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบายศรี ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับผ้าสบันบอนด์ ผลิตภัณฑ์จากผ้าสบันบอนด์ในงานศิลปประดิษฐ์ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการพัฒนาบายศรีจากผ้าสบันบอนด์ ซึ่งการพัฒนาในครั้งนี้จะพัฒนาเฉพาะสามชั้น

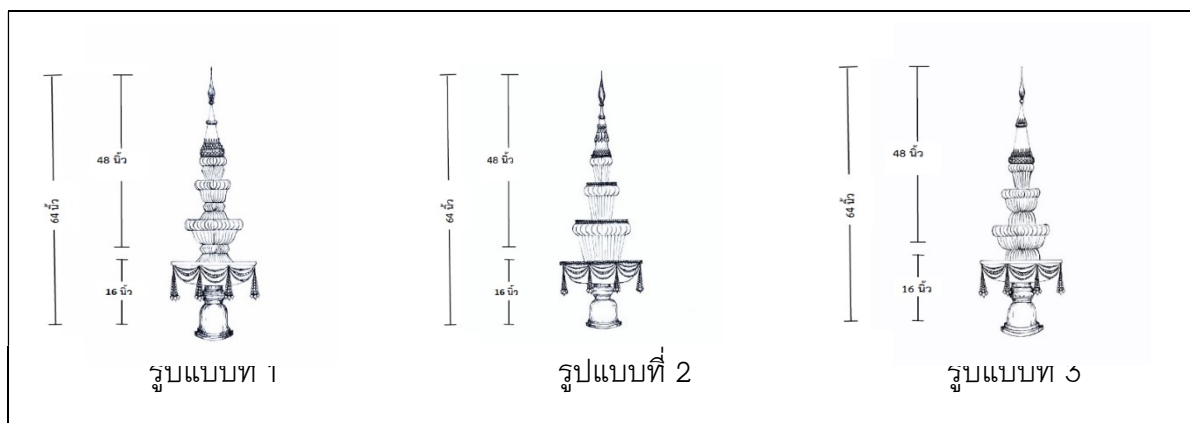
วิธีการดำเนินการศึกษา

การพัฒนาบายศรีจากผ้าสบันบอนด์ผู้วิจัยได้มีการวางแผนและค้นคว้ารวบรวมข้อมูลต่าง ๆ โดยมีวิธีการดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูล ที่เกี่ยวข้องการพัฒนาบายศรีจากผ้าสบันบอนด์
2. การออกแบบภาพร่างความคิดบายศรีจากผ้าสบันบอนด์ ในการพัฒนาบายศรีโดยใช้ผ้าสบันบอนด์เป็นวัสดุทดแทนใบตองและดอกไม้สด เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเลือกรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อนำมาพัฒนาบายศรีจากผ้าสบันบอนด์ ดังนี้

2.1 ภาพร่างความคิดโครงบายศรีจากผ้าสบันบอนด์ จำนวน 3 รูปแบบ

- 1) ภาพร่างความคิดที่ 1 เป็นการจำลองภาชนะรูปทรงพาน แบบพานรัฐธรรมนูญ วางซ้อนลดหลั่นกัน 3 ชั้น ความสูง 64 นิ้ว กว้าง 17 นิ้ว มีเครื่องตกแต่งได้แก่ กรวย กล้วย ฝรั่ง และอุบะ
- 2) ภาพร่างความคิดที่ 2 เป็นการจำลองภาชนะรูปทรงกระบอกวางซ้อนลดหลั่นกัน 3 ชั้น ความสูง 64 นิ้ว กว้าง 17 นิ้ว มีเครื่องตกแต่งได้แก่ กรวย กล้วย ฝรั่ง อุบะ และกลีบผีเสื้อ
- 3) ภาพร่างความคิดที่ 3 เป็นการจำลองภาชนะรูปทรงพานแบบไม่มีคอปานวางซ้อนลดหลั่นกัน 3 ชั้น ความสูง 64 นิ้ว กว้าง 17 นิ้ว มีเครื่องตกแต่งได้แก่ กรวย กล้วย ฝรั่ง และอุบะ

ภาพที่ 1 ภาพร่างความคิดโครงบายศรีจากผ้าสบันบอนด์

2.2 ตัวบายศรี ประดิษฐ์ขึ้นมาจำนวน 3 รูปแบบ ดังนี้ รูปแบบที่ 1 ตัวบายศรีโทนสี
แดง-เขียว รูปแบบที่ 2 ตัวบายศรีโทนสีชมพู-เขียว รูปแบบที่ 3 ตัวบายศรีพญานาคโทนสีขาว-เขียว

ภาพที่ 2 รูปแบบตัวบายศรีจากผ้าสปันบอนด์

2.3 ตัวแทรก ประดิษฐ์ขึ้นมาจำนวน 3 รูปแบบ ดังนี้ รูปแบบที่ 1 ตัวแทรกชั้นเดียว รูปแบบ
ที่ 2 ตัวแทรกสองชั้น รูปแบบที่ 3 ตัวแทรกแบบนก

ภาพที่ 3 รูปแบบตัวแทรกจากผ้าสปันบอนด์

2.4 ทัดหู ประดิษฐ์ขึ้นมาจำนวน 3 รูปแบบ ดังนี้ รูปแบบที่ 1 ทัดหูดอกบานชื่น รูปแบบที่ 2
ทัดหูทรงกลม รูปแบบที่ 3 ทัดหูแบบประจํายาม

ภาพที่ 4 รูปแบบทัดหูจากผ้าสปันบอนด์

3. การประเมินภาพร่างความคิด ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางด้านการประดิษฐ์บายศรี ด้านงานศิลปะประดิษฐ์และงานดอกไม้ใบตองจากสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการต่าง ๆ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 5 คน

4. สร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือ คือแบบสอบถามใช้ในการรับความคิดเห็น เรื่อง การพัฒนาบายศรีจากผ้าสปันบอนด์ จากผู้เชี่ยวชาญโดยแบ่งคำถามดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อการออกแบบบายศรีจากผ้าสปันบอนด์

5. พัฒนาบายศรีจากผ้าสปันบอนด์จากรูปแบบที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นชอบมากที่สุด

6. การสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มประชากรที่มีต่อการพัฒนาบายศรีจากผ้าสปันบอนด์ ได้แก่บุคคลทั่วไปโดยเลือกตัวอย่างแบบบังเอิญ จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือแบบสอบถาม โดยแบ่งคำถามเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ ประกอบไปด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ / เดือน

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาบายศรีจากผ้าสปันบอนด์ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วน (Rating Scale) ศึกษาครอบคลุมใน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านคุณค่าและการนำไปใช้ ด้านวัสดุ ด้านสถานที่จำหน่าย และข้อเสนอแนะ

การแบ่งช่วงระดับความพึงพอใจ

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับความพึงพอใจ น้อยที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับความพึงพอใจ น้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับความพึงพอใจ ปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับความพึงพอใจ มาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับความพึงพอใจ มากที่สุด

ผลการศึกษา

1. กระบวนการพัฒนาบายศรีจากผ้าสปันบอนด์

1.1 สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1.1.1 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อภาพร่างความคิดโครงบายศรีจากผ้าสปันบอนด์ ส่วนใหญ่เห็นว่า รูปแบบที่ 1 มีความเหมาะสมที่จะนำมาประดิษฐ์บายศรีจากผ้า

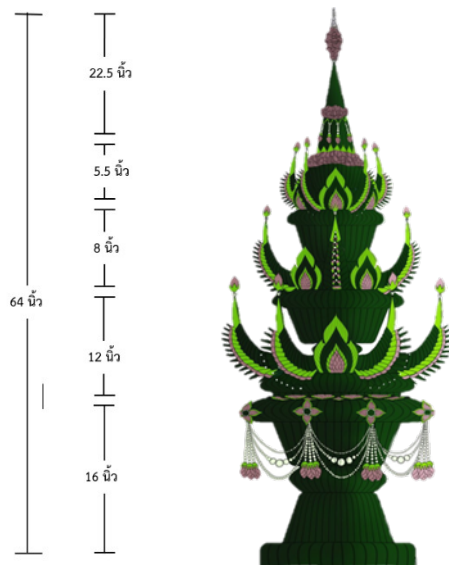
สบันบอนด์ โดยให้เหตุผลว่ามีสัดส่วนที่เหมาะสมในการนำมาประดิษฐ์เป็นบายศรี รูปแบบบายศรี มีความคิดสร้างสรรค์แปลกใหม่ไปจากสมัยโบราณ เหมาะแก่การใช้งานได้จริง

1.1.2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อตัวบายศรีส่วนใหญ่เห็นว่ารูปแบบที่ 2 มีความเหมาะสมที่จะนำมาประดิษฐ์บายศรีจากผ้าสบันบอนด์ โดยให้เหตุผลว่า แปรตามองแล้ว มีรายละเอียดที่สร้างสรรค์ มีสีที่สวยงามลงตัว มีความประณีต สวยงาม

1.1.3 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อตัวแทรกส่วนใหญ่เห็นว่ารูปแบบที่ 3 มีความเหมาะสมที่จะนำมาประดิษฐ์บายศรีจากผ้าสบันบอนด์ โดยให้เหตุผลว่า มีความสวยงาม มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำไปต่อยอดเพิ่มรายละเอียดให้กับชิ้นงาน

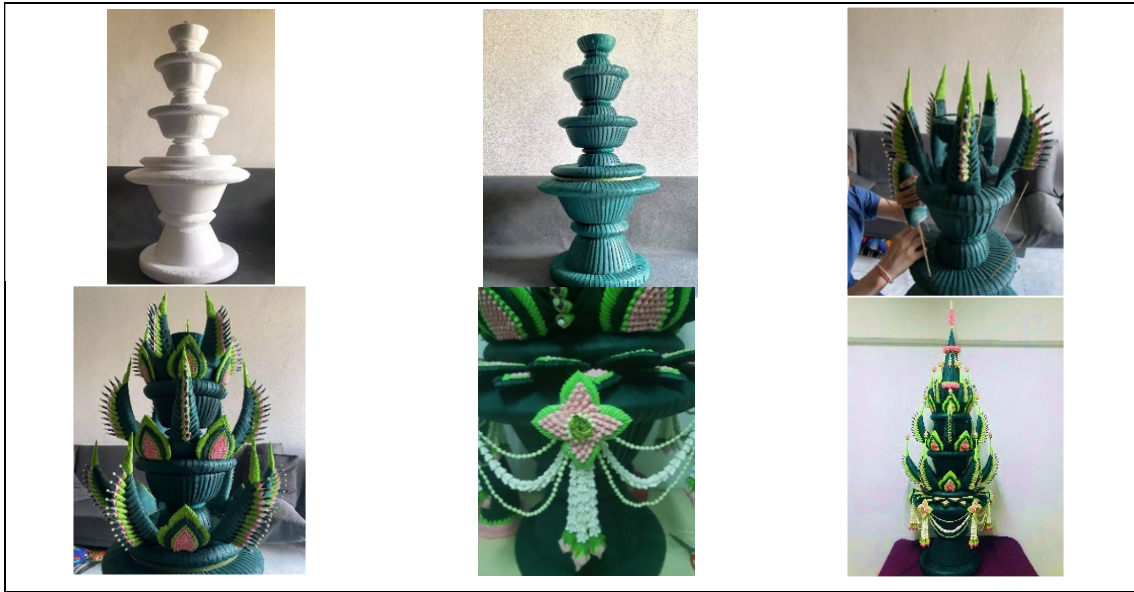
1.1.4 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อท่อด้านส่วนใหญ่เห็นว่า รูปแบบที่ 3 มีความเหมาะสมที่จะนำมาประดิษฐ์บายศรีจากผ้าสบันบอนด์ โดยให้เหตุผลว่า มีรูปแบบอ่อนช้อย สวยงาม และดูมีมิติ มีเทคนิคสร้างสรรค์

1.1.5 ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญควรเพิ่มการเย็บแบบกลีบบัวเพื่อจะทำให้ บายศรี ดูมีความสวยงาม และน่าสนใจ

ภาพที่ 5 ภาพร่างความคิดบายศรีจากผ้าสบันบอนด์ที่ปรับตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

1.2. การประดิษฐ์บายศรีจากผ้าสบันบอนด์ ในการพัฒนาบายศรีจากผ้าสบันบอนด์ ประกอบด้วยกระบวนการประดิษฐ์ 3 กระบวนการ คือ การเตรียมโครงบายศรี การประดิษฐ์ เครื่องตกแต่งบายศรี และการประกอบบายศรีดังภาพ

ภาพที่ 6 การประดิษฐ์บายศรีจากผ้าสปันบอนด์

2. ความพึงพอใจของกลุ่มประชากรที่มีต่อการพัฒนาบายศรีจากผ้าสปันบอนด์

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 50 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 80 เพศชายร้อยละ 20 ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง อายุ 50 – 59 ปี คิดเป็นร้อยละ 52 รองลงมาคือช่วงอายุ 20 – 29 ปี คิดเป็นร้อยละ 34 ช่วงอายุ 40 – 49 ปี คิดเป็นร้อยละ 6 อายุ 60 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 4 ช่วงอายุ ต่ำกว่า 20 ปี และช่วงอายุ 30 – 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 2 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 72 รองลงมาอยู่ในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 20 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. คิดเป็นร้อยละ 6 และระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 2 ส่วนใหญ่มีอาชีพนักเรียน / นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 34 รองลงมาพนักงานบริษัทเอกชน และธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 22 อื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 12 รับราชการ / พนักงานของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 6 และรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 4 ส่วนใหญ่มีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30 รองลงมาได้ 50,001 บาท ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 24 รายได้ 10,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 16 รายได้ 20,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 14 รายได้ 40,001 – 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 12 และรายได้ 30,001 – 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 4

2.2 ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาบายศรีจากผ้าสปันบอนด์ ทั้ง 4 ด้าน ประกอบไปด้วย ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านคุณค่าและการนำไปใช้ ด้านวัสดุ ด้านสถานที่จำหน่าย และข้อเสนอแนะ ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนabayศรีจากผ้าสับนบอนด์ ด้านผลิตภัณฑ์

ข้อมูลด้านผลิตภัณฑ์	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ขนาด สัดส่วน	4.00	0.81	มาก
ความสวยงาม	4.30	0.81	มากที่สุด
ความประณีต	4.42	0.95	มากที่สุด
ความแข็งแรงทนทาน	4.28	0.92	มากที่สุด
ความเสมือนจริง	4.24	0.79	มากที่สุด
รวม	4.24		มากที่สุด

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในด้านผลิตภัณฑ์โดยรวมอยู่ในระดับ มากสุด มีค่าเฉลี่ย 4.24 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจ ด้านความประณีต อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.42 รองลงมาคือ ความสวยงาม อยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.30 ความแข็งแรงทนทาน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.28 ความเสมือนจริง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.24 และขนาด สัดส่วน อยู่ในระดับ มากมีค่าเฉลี่ย 4.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนabayศรีจากผ้าสับนบอนด์ ด้านคุณค่าและการนำไปใช้

ข้อมูลด้านคุณค่าและการนำไปใช้	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ใช้เป็นสื่อการสอน	4.30	0.91	มากที่สุด
ใช้ในงานพิธีต่าง ๆ	4.36	0.82	มากที่สุด
ใช้ประดับสถานที่เพื่อเพิ่มบรรยากาศความเป็นไทย	4.24	1.00	มากที่สุด
รวม	4.30		มากที่สุด

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในด้านคุณค่าและการนำไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.30 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านใช้ในงานพิธีต่าง ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.36

ใช้เป็นสื่อการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.30 และใช้ระดับสถานที่เพื่อเพิ่มบรรยากาศความเป็นไทย อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.24 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาบายศรีจากผ้าสับนบอนด์ ด้านวัสดุ

ข้อมูลด้านวัสดุ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความเหมาะสมของวัสดุ	4.88	0.94	มากที่สุด
อายุการใช้งานวัสดุ	4.30	0.91	มากที่สุด
ความคิดสร้างสรรค์ในการนำวัสดุมาใช้	4.38	1.07	มากที่สุด
รวม	4.52		มากที่สุด

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็น ผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจในด้านวัสดุ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.52 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในความเหมาะสมของวัสดุ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.88 รองลงมาคือความคิดสร้างสรรค์ในการนำวัสดุมาใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.38 และอายุการใช้งานของวัสดุ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.30 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
และระดับความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาบายศรีจากผ้าสับนบอนด์ ด้านสถานที่จัดจำหน่าย

ข้อมูลด้านสถานที่จัดจำหน่าย	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ตลาดนัดสวนจตุจักร	3.78	0.69	มาก
ร้านสังฆภัณฑ์	3.92	0.73	มาก
ตลาดออนไลน์	4.18	0.95	มาก
ร้านจำหน่ายสินค้า OTOP ภาคอีสาน	4.24	0.95	มากที่สุด
รวม	4.03		มาก

ตารางที่ 4 แสดงให้เห็น ผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจในสถานที่จัดจำหน่าย โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.03 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจ ในร้านจำหน่ายสินค้า OTOP ภาคอีสาน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.24 รองลงมา

คือตลาดออนไลน์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.18 ร้านสังฆภัณฑ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.92 และตลาดนัดสวนจตุจักร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.78 ตามลำดับ

สรุปและอภิปรายผล

การพัฒนabayศรีจากผ้าสบันบอนด์ ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1 เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนabayศรีจากผ้าสบันบอนด์ ในการออกแบบร่างความคิด ส่วนประกอบbayศรีจากผ้าสบันบอนด์ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เลือกภาพร่างความคิดที่ 1 โดยให้เหตุผลว่ามีสัดส่วนที่เหมาะสมในการมาประดิษฐ์เป็นbayศรีมีความคิดสร้างสรรค์แปลกใหม่ต่างจากสมัยโบราณ เหมาะแก่การใช้งานได้จริง ตัวbayศรี ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เลือกรูปแบบที่ 2 โดยให้เหตุผลว่าให้ความรู้สึกแปลกตามองแล้วมีรายละเอียดที่สร้างสรรค์ มีสีที่สวยงามลงตัว มีความประณีต สวยงาม ตอบโจทย์ตามแนวคิดของผู้ศึกษาได้ดี ตัวแทรก ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เลือกรูปแบบที่ 3 โดยให้เหตุผลว่า มีความเหมาะสมที่จะนำมาพัฒนabayศรีจากผ้าสบันบอนด์ โดยให้เหตุผลว่า มีความสวยงาม มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำไปต่อยอดเพิ่มรายละเอียดให้กับชิ้นงานไทย และตัดหู ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เลือกรูปแบบที่ 3 โดยให้เหตุผลว่า มีความเหมาะสมที่จะนำมาพัฒนabayศรีจากผ้าสบันบอนด์ โดยให้เหตุผลว่า มีรูปแบบอ่อนช้อยสวยงาม ดูมีมิติ มีรูปแบบสร้างสรรค์ และไม่ทำให้งานดูเรียบ รูปแบบที่ 3 มีความเหมาะสมที่จะนำไปพัฒนabayศรี ซึ่งสอดคล้องกับมณีนีรัตน์ จันทนะผลิน (2540) กล่าวว่า ลักษณะของbayศรีที่ดีประกอบด้วย รูปทรงดี ขนาดสัดส่วน สีสันสวย มีความประณีต

2 เพื่อสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มประชากรที่มีต่อการพัฒนabayศรีจากผ้าสบันบอนด์

ด้านผลิตภัณฑ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจใน ความประณีตของ bayศรีจากผ้าสบันบอนด์ อยู่ในระดับมากที่สุด ที่มีค่าเฉลี่ย 4.42 เนื่องจาก ความละเอียดในการ ประดิษฐ์ กรวยbayศรี ตัวbayศรี ตัวแทรก และส่วนประกอบต่าง ๆ มีการประดิษฐ์อย่างวิจิตร บรรจง มีการเก็บรายละเอียดเรียบร้อย เมื่อนำทุกส่วนมาประกอบกันจึงทำให้เกิดความประณีต จึงทำให้ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในชิ้นนี้มากที่สุด

ด้านคุณค่าและการนำไปใช้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในการ นำไปใช้ในงานพิธีต่าง ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด ที่มีค่าเฉลี่ย 4.36 ทั้งนี้เนื่องจากbayศรีจากผ้า สบันบอนด์มีการประดิษฐ์เหมือนของสด ดังนั้นสามารถนำไปใช้ทดแทนงานใบทองดอกโหม้สด ในงาน บวช งานแต่ง งานบวงสรวงต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาโครงการพิเศษของ วุฒิชัย พรหมมณี (2553) เรื่องการประดิษฐ์bayศรีอีสานจากของบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ที่สามารถนำผลิตภัณฑ์bayศรี อีสานจากของบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ไปใช้งานได้จริง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

ด้านวัสดุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจใน ความเหมาะสมของวัสดุ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.88 เนื่องมาจากการนำผ้าสับบอนด์ซึ่งเป็นวัสดุที่มีเนื้อบาง น้ำหนักเบา สีสนสวยงามเมื่อนำมาประดิษฐ์บายศรี จึงทำให้ตัวบายศรี แมงดา และส่วนประกอบต่าง ๆ เหมือนงานใบตอง และดอกไม้สด ซึ่งสอดคล้องกับ วัชระ อุปรัง และอัษฎาวุธ โกพิมาย (2557) ได้ศึกษาเรื่องการประดิษฐ์พานพุ่มจากผ้าสับบอนด์ มีความพึงพอใจในความเหมาะสมของวัสดุ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

ด้านสถานที่จัดจำหน่าย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจตลาดออนไลน์ และร้านจำหน่ายสินค้า OTOP ภาคอีสาน อยู่ในระดับมากที่สุด ที่มีค่าเฉลี่ย 4.24 เนื่องมาจากบายศรี เป็นสัญลักษณ์ของพิธีกรรมของชาวอีสาน ซึ่งชาวอีสานมีการสืบทอดกันแทบทุกโอกาส ดังนั้นจึงทำให้ ผู้ตอบแบบสอบถามพึงพอใจในสถานที่จำหน่ายสินค้า OTOP ภาคอีสาน มากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาบายศรีจากผ้าสับบอนด์ ผู้วิจัยขอได้ให้ข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้สนใจในการศึกษาครั้งนี้

1. การเคลือบเงาพื้นผิวด้านหน้าควรเคลือบและตากในช่วงเวลาที่แดดจัดเนื้อผ้าจะไม่เป็นคราบขาว
2. การเข้าตัวบายศรีผ้าควรตัดกระดาษรองด้านในผ้านุ่งก่อน เพื่อจะให้ตัวบายศรีเรียบอ้วน
3. การใช้ปืนกาวควรระวังอย่าให้ติดผ้ามากเกินไปเพราะจะทำให้ผ้าเป็นคราบ
4. การประกอบบายศรีควรระวังระยะห่างของช่องไฟ

รายการอ้างอิง

- จิตติมา กาญจนปาน. “การประดิษฐ์พานดอกไม้ธูปเทียนแพจากผ้าสับบอนด์”. โครงการพิเศษคหกรรมศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, 2556.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2556. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์ จำกัด, 2554.
- ภัทรารุณ ทองแย้ม. บายศรีของสูงที่ทรงคุณค่า. กรุงเทพฯ: แม่บ้าน จำกัด, 2548.
- ภัทสร ทาแห่งทอง และธีรวิทย์ สีสิน. “การประดิษฐ์พานธูปเทียนแพจากผ้าสับบอนด์ ด้วยเทคนิคโอริงามิ”. โครงการพิเศษคหกรรมศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, 2560.

มณีรัตน์ จันทนะพลิน. *งานใบตอง*. กรุงเทพฯ: บริษัท อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2540.

วุฒิชัย พรหมมณี. “การประดิษฐ์บายศรีอีสานจากซองปะหมี่กิ่งสำเร็จรูป”. *โครงการพิเศษคหกรรมศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร*, 2553.

วัชร อุปรั้ง และอัมภาวุธ โกพิมาย. “การประดิษฐ์พานพุ่มจากผ้าสับนบอนด์”. *โครงการพิเศษคหกรรมศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร*, 2557.